

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАНАУКИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ

Затверджую

Перший проректор

проректор з науково-педагогічної

та методичної роботи

_____ А.М. Фесенко

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

« Етика сімейних відносин »
(Назва дисципліни)

Ухвалено методичною
комісією факультету

економіко-гуманітарного
(назва факультету)

Протоколо № 2 від 29.10.2007

Голова МК

_____
(підпис, ініціали, прізвище)

Програму рекомендовано
кафедрою

Протоколо № 2 від 27.09.2007
(протокол №, дата)

Завідувач кафедри

_____ Т.В.Кудерська

(підпис, ініціали, прізвище)

Краматорськ, 2007

I ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Програма курсу «Етика сімейних відносин», складена на основі підбору тем сучасної психології та сімейного законодавства.

Навчальним відділом академії на вивчення курсу відведено 54 години, з них – 10 годин лекцій, 6 годин семінарських занять, 38 годин – самостійну роботу

II РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ

Розподіл навчальних годин за триместрами і видами навчальних занять здійснюється відповідно до робочих навчальних планів за такою формою.

Таблиця 1- Розподіл навчальних годин за триместрами і видами навчальних занять

Триместр	Всього	Розподіл за семестрами та видами занять							Семестр. атестація	
		Лекцій	Практик	Семінарів	Лаб. робіт	Комп'ютер практик	Контр. Робіт	СРС		
								Всього		У тому числі на викон. ІСЗ
	54	10		6	-	-		38	38	залік

Склад модулів Етика сімейних відносин

Розподіл часу на їх засвоєння, терміни контролю

№ п/п	Стислий зміст модуля	Триместр	Загальна кількість годин	Кредити ECTS	Кількість ауд.годин	Форми та методи контролю	Тиждень проведення	Кількість балів	
								Мінімальна	Максимальна
1	Суть та формула кохання. Кохання-це максимістське почуття та великий іспит. Перше кохання-ідеал всіх часів та народів. Типізація сімей. Правила поведінки чоловіка з жінкою на побаченні	04	54	мк	16	УО за темами 1.1-1.3	4	5	15
						Тестування	9	15	25
						КР за темами 1.4-1.11	1	25	40
						Рефератна доповідь	2	10	20
						Загальна кількість балів		55	100
	Всього		54	мк	16				

III МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

III.1 Ціль виконання дисципліни

Викладання цієї дисципліни дає можливість студентам чітко розбиратися у питаннях застосування правових норм відносно сімейно-шлюбних стосунків.

В курсі лекцій розкривається соціальна цінність сім'ї, побудова сімейних відносин на засадах кохання та поваги, взаємодопомоги та підтримки.

Предмет навчальної дисципліни - закономірності розвитку шлюбних відносин, аналіз народження кохання, причини суті кохання, порядок укладення шлюбу, аналіз розвитку побутових відносин, положення жінки в сучасному суспільстві, проблеми сімейного щастя.

III.2 Задачі вивчення дисципліни

Після вивчення курсу «Етика сімейних відносин» студенти повинні:

Знати:

- головні загальнотеоретичні положення елементарного етикету в сім'ї
- правові основи сім'ї
- реальні шляхи і можливості налагодження відносин у сім'ї
- правила честі та поваги, гуманізму та рівноправності
- суть ідеалів, зміст соціальної справедливості та умови досягнення щастя

Вміти:

- приймати законні, обґрунтовані та доцільні рішення з усіх питань
- правильно вибирати та аналізувати норми у конкретних ситуаціях
- своєчасно виявляти, перевіряти та оцінювати фактичні обставини, які виникають повсякденно в реальному сімейному житті.

IV.1 ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

IV. 1 РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА ТЕМАМИ

Розподіл навчального часу за темами наведено в таблиці 2.

Таблиця 2 - Розподіл навчального часу за темами

Найменування розділів, тем	Розподіл за семестрами та видами занять					
	Всього	Лекції	Практичних Занять	Семінарів	Контр роботи	Компютер практика СРС
Тема 1. Мистецтво кохати - міф чи реальність?	2	2		--		
Тема 2. Дружба та кохання як соціально-психологічне явище	4	2		2		
Тема 3. Ритми кохання: від пробудження до гармонії	2	2		--		
Тема 4. Життя подружжя: гармонія та конфлікти	4	2		2		
Тема 5. Чи потрібні для кохання закони?	4	2		2		
Всього:	16	10		6		

IV.2 ЛЕКЦІЇ

Зміст і обсяг лекційних занять наведено в таблиці 3.

Таблиця 3 – Зміст і обсяг лекційних занять

Найменування тем, розділів	Кількість		Дидактичні засоби	Література
	годин			
	Лек	срс		
1	2	3	4	5
<p><i>Тема 1. Мистецтво кохати – міф або реальність</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Суть кохання • Формула кохання • Ознаки та критерії кохання • Кохання-це максималістське почуття • Кохання - це великий іспит 	4		Уривки з літератури, вірші	4,с.40-55, 6,с.164-170
<p><i>Тема 2 . Дружба та кохання як соціально-психологічне явище</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Психологія дружби • Поняття дружби та її значення • Типи дружби • Види дружби • Психологія кохання 	2		Уривки з літератури, вірші	1,с.55-65, 2,с.77-87 3,с.88-100
<p><i>Тема 3. Ритми кохання: від пробудження до гармонії</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Пробудження кохання • Щасливий миг 	2		Уривки з літератури, вірші	1,с.24-53, 1,с.162-196,

<ul style="list-style-type: none"> • Емоційні відносини чоловіка та жінки • Види емоційних відносин 				
<p>Тема 4. Життя подружжя:</p> <p>Гармонія та конфлікти</p> <ul style="list-style-type: none"> • Гармонія кохання • Все починається з кохання • Подвійна оптика кохання • Причини конфліктів у сім'ї 	2		Уривки з літератури, приклади, факти	5,с. 4-25, 5,с.29-39, 5,с.136-143,
<p>Тема 5. Чи потрібні для кохання закони?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Право особи на сім'ю • Державна охорона сім'ї • Державна реєстрація шлюбу • Права та обов'язки подружжя 	2		Ситуаційні завдання, правові норми	7,с. 3-7, 7,с. 10-38,

IV.3 СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ

Зміст, обсяг в годинах і методичне забезпечення семінарських занять наведено в таблиці 5.

Таблиця 5 – Зміст, обсяг в годинах і методичне забезпечення семінарських занять

№ Заняття	Найменування теми і питання плану семінарських занять	Дидактичні засоби	Навчальна література	Обсяг в годинах	
				Сем	Срс
	<p>Тема 2. Дружба та кохання як соціально-психічне явище</p> <ul style="list-style-type: none"> • Поняття дружби • Поняття кохання • Психологія дружби • Психологія кохання 	Тести, відеофільми	1, с. 55-56 2, с. 77-87 3, с. 88-100	2	
	<p>Тема 4. Життя подружжя: гармонія та конфлікти</p> <ul style="list-style-type: none"> • Поняття гармонії кохання • Причини конфліктів у сім'ї • Умови розв'язання конфліктів у сім'ї 	Тести, відеофільми	5, с. 4-25 5, с. 29-39 5, с. 101-108	2	
	<p>Тема 5. Чи потрібні для кохання закони?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Поняття сім'ї • Учасники сімейних відносин • Правовий статус дитини • Поняття шлюбу • Шлюбний договір - етично чи ні? 	Тести, відеофільми	7, с. 3-7 7, с. 10-38	2	

V. Індивідуальні завдання

На самостійну роботу студентів по вивченню курсу «Етика сімейних відносин» передбачено 38 годин.

Покладаючись на достатньо високий рівень підготовки аудиторії на самостійну роботу заплановано проблеми, які поширюють студентів по окремим теоретичним і практичним питанням, об'єктом самостійної роботи повинні бути ситуаційні задачі, які, враховуючи обмеженість часу аудиторних занять, не можуть бути опрацьовані на семінарських заняттях.

Час на виконання поза аудиторної роботи наведено в таблиці 6. Перелік питань і практичних завдань для самостійної роботи студентів та обсяг годин по їх вивченню наведено в додатку 1.

Для успішного оволодіння курсом студенти повинні регулярно відвідувати лекційні та практичні заняття, а також самостійно вивчати додаткову літературу та опрацьовувати її.

Необхідно вивчати поточне законодавство, учбову літературу, вміти аналізувати та робити висновки.

VI МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

Рекомендації по викладанню дисципліни

На лекціях слід викладати основну частину теоретичного матеріалу, доповнюючи його характерними прикладами. Питання навчального курсу, які, завдяки обмеженості часу навчальних занять, не можуть бути розглянуті на лекціях, повинні бути опановані на семінарських заняттях в ході заслуховування докладів і рефератів. Такого роду питання повинні конкретизувати і деталізувати знання студентів по основних проблемах навчального курсу, які розглядаються на лекціях.

Основні цілі семінарських занять - розвиток у студентів навичок рішення конкретних життєвих задач, правильної оцінки виникаючих обставин. Основні засоби розвитку подібних навичок - рішення задач, виконання вправ, розвиток вмінь вибирати правильну альтернативу із багатьох варіантів шляхом розбору навчальних тестів, організації дискутування проблем для творчого обговорення, що містять в собі логічне протиріччя, аналіз конкретно-сімейних ситуацій. При необхідності на

семінарських заняттях можуть вивчатися доповнюючі теоретичні матеріали і розглядатися приклади, які доповнюють окремі теоретичні положення.

В ході семінарських занять необхідно добитися того, щоб студент:

- вмів правильно вистроювати логіку рішення кожної задачі, використовуючи при необхідності кодекси України;
- вірно обґрунтовував кожне юридичне рішення;
- володів навичками і методами наукової полеміки, логіки і культури мислення.

Згідно цього, кафедра підбирає відповідні практичні завдання: справи, задачі, тести, проблеми, ситуації, ділові ігри.

Результати вивчення курсу перевіряються на заліку.

VII. Навчально - методичні матеріали

6.1. Список основної літератури:

1. Кон И.С. Дружба (психолого-этический очерк)., М., 1987г.
2. Кон И.С. Психология ранней юности, М., 1987г.
3. Кон И.С. Психология юношеской дружбы, М., 1973г.
4. Бадьони А. Любовь: от пробуждения до гармонии: М., Прогресс, 1992г. - 336с.
5. Супружеская жизнь: гармония и конфликты / сост. Л.А. Богданович –М.,профиздат-176с./
6. Все о супружестве от А до Я /Авт. - сост. А.Г Скоморохов, Н.Б. Садикова - Мн., 2006 - 512с.
7. Семейный кодекс Украины - Харьков: Одиссей, 2006 - 112с.

6.2. Список додаткової літератури.

1. Соловьев В. Смысл любви - К, 1996 - 94с.
2. Ворожейкин Е. Молодым супругам о браке и семье, правах и Обязанностях - М., юр. Литература, 1995 - 110 с.
3. Чергитанов Т. Семейные будни, или Нежность на каждый день - М,1992-144с.
4. Дубко Е.Л., Титов В.А Идеал, справедливость, счастье - М: Издательство МГУ, 1989г. - 191с.
5. Давыдов Ю.Н. Этика любви и метафизика своеволия: М: Молодаягвардия, 1989г. -317с.

ДОДАТОК 2

Питання до заліку

1. Ознаки та критерії кохання
2. Формула кохання
3. Поняття дружби
4. Види та типи дружби
5. Дружба та кохання
6. Стадії емоційних відносин чоловіка та жінки
7. Види емоційних відносин
8. Причини конфліктів у сім'ї
9. Фактори, які народжують конфлікти
10. Особливості конфліктів
11. Умови розв'язання конфліктів
12. Сім'я, право особи на сім'ю
13. Шлюб та його правове регулювання
14. Шлюбний договір
15. Особисті немайнові права та обов'язки подружжя
16. Майнові права та обов'язки подружжя
17. Припинення шлюбу в органах РАГСу
18. Припинення шлюбу в суді
19. Патронат над дітьми
20. Аліментні обов'язки батьків і дітей